

2 | Kerk en godsdienst

MEDITATIE

Echte vrede

„En hun zonden en hun ongerechtigheden zal Ik geenszins meer gedenken.”
Hebreeën 10:17.

Het is goed voor ons om hier op aarde geöfend te worden om God lief te hebben. We zullen immers met Hem de eeuwigdurende dag doorbrengen in liefde en ongebroken gemeenschap. Het is de oefening van het geweten. Een dichtgeschroeid geweten is de erfenis van de zondaar. Hier legt de Heilige Geest het eerst Zijn hand op, als Hij de ziel opwekt uit zijn doodsslaap. Hij raakt het geweten aan en dan komen de worstelingen die bij de overtuiging van zonden horen. Daarna stilt Hij het geweten door het sprenkelen van het bloed, door Jezus en Zijn kruis te tonen. Daarna laat Hij het geweten proeven van de vergeving, waardoor zij rust vindt van alle tumult en angst. Gedachten van vrede vervullen meer en meer het geweten door het zien van het offer, het bloed. Het geweten heeft niet meer, want het ziet dat juist datgene dat het geweten liet beven, datgene is waarover het bloed van Christus vrede spreekt. „En hun zonden en hun ongerechtigheden zal Ik geenszins meer gedenken” (Hebreeën 10:17). Zo wordt het geweten weer ontvankelijk. De eerste angsten bij het ontwaaken maken het geweten niet echt ontvankelijk. Het geweten wordt pas echt ontvankelijk als de bewuste vergeving en de daadwerkelijke vrede met God wordt ervaren. Het is als de milde zonnestralen van de lente die het ijs van de winter doen smelten.

Horatius Bonar,
predikant te Edinburgh

(“Vaderlijke kastijding”, 1847)

„Godsdienstvrijheid India neemt af”

Redactie kerk

WASHINGTON. De vrijheid van godsdienst in India heeft volgens de Amerikaanse commissie voor internationale godsdienstvrijheid (Uscirf) „een drastische wending genomen.”

Dat blijkt uit het jaarverslag dat Uscirf dinsdag publiceerde.

De omstandigheden op het gebied van religieuze vrijheid in India veranderden in 2019 „drastisch”, zo blijkt uit het rapport. Religieuze minderheden worden „steeds meer aangetast.”

De commissie heeft vanwege de ontwikkelingen de Amerikaanse regering opgeroepen India op een zwarte lijst voor religieuze vrijheid te plaatsen.

Meer kerknieuws op pagina 16

Abraham Kuyper terug in Maassluis

Op het Mareplein in Maassluis staat sinds deze maand een standbeeld van de theoloog Abraham Kuyper (1837-1920). Het kunstwerk moest vorig jaar zijn plek aan de Goudsteen verlaten omdat het aangrenzende plein opnieuw werd ingericht. Kuyper, die in Maassluis werd geboren, was onder meer minister-president van Nederland (1901-1905). Ook stichtte hij in 1880 de Vrije Universiteit in Amsterdam.

beeld RD, Anton Dommerholt

Provincie laat 17e-eeuwse Bijbelse borden

Jan Kas

De provincie Noord-Holland heeft vijf borden uit de zeventiende eeuw met Bijbelse voorstellingen laten restaureren. De schotels zijn gevonden bij archeologisch onderzoek in Enkhuizen.

Vier borden hebben een identieke beschildering van Christus aan het kruis, met aan weerszijden Maria en de discipel Johannes. Het vijfde bord toont het offer van Abraham.

De schotels werden aangetrof-

fen op een bouwterrein voor huurappartementen. Daar stond van oudsher een stolpboerderij en later ook een grote bollen-schuur. Op het perceel vonden de archeologen een oude waterput met afval van bewoners uit de Gouden Eeuw. De put bevatte veel voorwerpen van keramiek, die dateren van tussen circa 1625 en 1680, waaronder de vijf borden.

Op de vier schotels met de afbeelding van de kruisiging hebben Maria en Johannes beiden een aureool boven hun hoofd als teken van hun heiligheid. Aan de voet van het kruis liggen een schedel en een been als verwijzing naar de berg Golgotha (schedelplaats) waarop de kruisiging

Het offer van Abraham. beeld Restauratieatelier Restaura

van Jezus werd voltrokken. Op de achtergrond is een landschap met een kerktorentje te zien dat Nederlands aandoet. Ook is

Engelse kerk start gratis telefoonlijn

Redactie kerk

LONDEN. De Kerk van Engeland heeft zondag een gratis telefoonlijn geopend voor mensen die tijdens de coronacrisis naar liederen, gebeden en meditaties willen luisteren.

Binnen 48 uur is er ruim 6000 keer naar “Daily Hope” gebeld, zo maakte de Anglicaanse Kerk dinsdag bekend.

De Engelse kerk startte het programma, dat 24 uur per dag te beluisteren is, vooral voor mensen die vanwege de lockdown thuis moeten blijven en die geen online kerkdiensten kunnen volgen.

“Daily Hope” voorziet in een behoefte, concludeert de kerk. Er is tot nu toe in totaal meer dan 50.000 minuten geluisterd. Er zijn mensen die 50 minuten lang met de “worship phone” bellen, aldus de Church of England.

Noodhulpactie voor kerk in buitenland

Redactie kerk

ZWOLLE. Kerkenhelpenkerken.nl is een actie gestart om buitenlandse kerken tijdens de coronacrisis te helpen. Dat maakten de initiatiefnemers –de protestantse zendingsorganisatie GZB, de Christelijke Gereformeerde Kerken en de vrijgemaakt gereformeerde organisatie Verre Naasten–dinsdag bekend. Zij kregen de afgelopen weken tientallen steunverzoeken van lokale kerken en christelijke organisaties in het buitenland. Die willen diaconale noodhulp bieden. „Omdat de financiële middelen van veel van onze partners beperkt zijn, hebben zij onze ondersteuning nodig.”

>>rd.nl/beroepingswerk
Ga naar kerktijden.nl (voor scriba's), mail kerk@refdag.nl of bel 055-5390238 om een bericht door te geven.
twitter.com/beroepingswerk1

Zondagsschool gaat door met activiteiten in coronatijd

Jan van Reenen

Veel zondagsscholen gaan in de coronatijd door met de activiteiten voor hun kinderen, ook al is dat dan in een andere vorm.

Bij de Bond van Zondagsscholen van de Gereformeerde Gemeenten, die vijftig jaar bestaat, zijn 52 plaatselijke zondagsscholen aangesloten. Tweede voorzitter Bart Drost deelt mee dat deze zondagsscholen verschillende keuzes hebben gemaakt toen de kinderen op zondag niet meer gewoon bij elkaar konden komen. „Bij een aantal ligt alles stil en wacht de leiding af. Maar dat wil niet zeggen dat de kinderen uit beeld zijn.” Op andere plaatsen hield de leiding contact door kaarten of kleurplaten op te sturen.

Er waren ook zondagsscholen die, vanaf het begin of later, hun kinderen via een audio- of een beeldverbinding lesgeven. In Gouda, de gemeente waarvan Drost zelf lid is, kunnen de kinderen elke zaterdagavond een nieuwe vertelling horen. In Capelle aan den IJssel-Middelwatering wordt een vertelling met beeld en geluid uitgezonden.

Kees Codée, bestuurslid van de Bond van Hervormde Zon-

dagsscholen op gereformeerde grondslag, heeft een soortgelijk verhaal. Hervormde zondagsscholen maken iets gemakkelijker gebruik van YouTube voor de uitzendingen, maar ook de kerk-radio wordt benut.

Een andere mogelijkheid is het uitzenden van een kerkdienst met een kindermoment. Dat gebeurt bijvoorbeeld in Reeuwijk. „Voor-

„Start fysieke bijeenkomsten pas op als kerkdiensten weer beginnen”

afgaand aan de dienst is er een kindermoment, waar de kinderen worden aangesproken en ze een plaat te zien krijgen. Aansluitend aan de dienst is er een vertelling. Ouders kunnen er ook voor kiezen om die op een later moment te beluisteren.”

Het is voor Codée de vraag

wanneer de zondagsscholen weer beginnen. „Ze mogen officieel tegelijk opstarten met de scholen, maar veel scholen willen in verband met het gevaar op besmetting niet dat zondagsscholen gebruik maken van hun gebouw. Onze bond adviseert om fysieke bijeenkomsten pas weer op te starten als de kerkdiensten beginnen.”

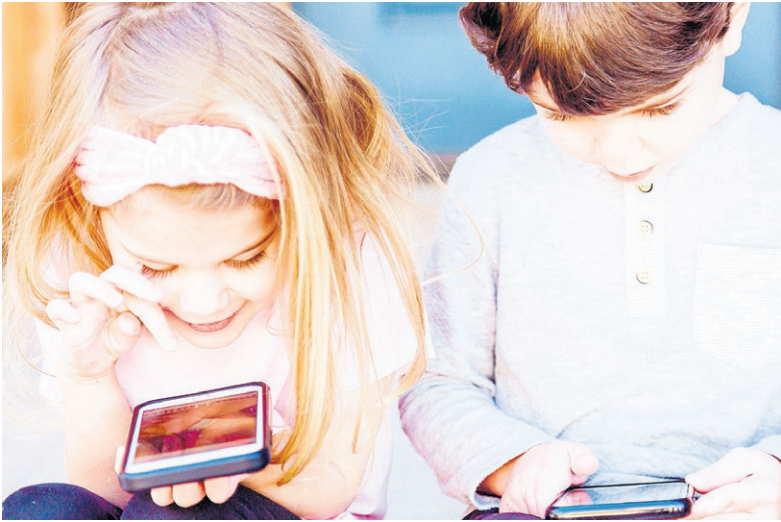
Vertelling

Thera Tanis, juf van zondagsschool Het Mosterdzaadje van de christelijke gereformeerde Beth-Elkerk in Sliedrecht, zegt dat de leiding naar mogelijkheden zoekt om het contact met de kinderen te behouden. „De zondag voordat de basisscholen gesloten werden, zijn wij nog met de kinderen samengekomen. Er kwamen er meer dan we verwachtten. We zijn blij dat we het gedaan hebben. Het gaf de kinderen rust, merkten we.”

Al vrij snel nadat de zondagsschool werd gesloten, kwamen de jeugdouders met de vraag om met Pasen iets voor de kinderen te doen. Tanis: „Op de morgen van Goede Vrijdag hebben we een vertelling over de kruisiging met passende pianobegeleiding uitgezonden.”

Afgelopen zondag was er weer een vertelling, ditmaal over de Emmaüsgangers. Dat sloot, aldus Tanis, goed aan bij de preek van ds. C. P. de Boer over hetzelfde onderwerp. Het bestuur denkt op dit moment aan een digitale pinksterviering, met een aantal kinderen dat zingt.

De viering van het 125-jarig bestaan van de Sliedrechtse zondagsschool is deze maand, stilzwijgend voorbijgegaan. „Misschien komt ook dat op een later moment aan de orde”, zegt Tanis. „Het is goed om het werk van de Heere te gedenken.”

Tijdens de coronacrisis kunnen veel kinderen alleen digitaal naar de zondagsschool. beeld Unsplash

uit Enkhuizen restaureren

algemeen in omloop in de zeventiende eeuw.”

Op de vijfde schotel is aarts-vader Abraham afgebeeld, met zijn zoon Izaäk geknield aan zijn voeten. Hij heeft een mes in de hand en staat bij een brandstapel. Een engel houdt hem tegen. „Ook deze voorstelling is mogelijk een vrije interpretatie van een prent van Pieter de Jode”, zegt Schrickx.

De borden van Nederlands tinglazuuraardewerk, meestal aangeduid als faience, zijn zeer waarschijnlijk vervaardigd in het atelier van Willem Jansz Verstraeten (tot 1655) of zijn zoon Gerrit Willemsz Verstraeten (1642-1657) in Haarlem.

In de waterput lagen nog meer

voorwerpen met religieuze afbeeldingen, zoals twee Delftse bordjes met Bijbelse taferelen, een majolicabord met het christelijke IHS-monogram en een pot van rood aardewerk met de tekst „Eerdt God anno 1668”. Ook zijn scherven van twee wijwaterbakjes van mediterrane faience aange troffen. Een wijwaterbakje als bodemvondst duidt op een rooms-katholiek huishouden.

Verboden

In Enkhuizen en omgeving was het rooms-katholicisme sinds 1572 verboden. Menigeen beleed het sindsdien in het geheim. Na de Vrede van Münster in 1648 konden rooms-katholieken weer

zonder vrees voor vervolging hun geloof uitoefenen, maar niet in het openbaar. De meeste inwoners van de Streek, zoals de regio tussen Hoorn en Enkhuizen wordt genoemd, bleven rooms-katholiek.

Schrickx: „Hoewel voorwerpen met Bijbelse voorstellingen zeker niet alleen in rooms-katholieke huishoudens in omloop waren, spraken deze de rooms-katholieken met hun traditie van een rijke religieuze beeldtaal zeker aan. Openlijk konden ze hun geloof niet belijden, maar in privésfeer konden ze hun huis wel inrichten met schotels, prenten en schilderijen die bij hun geloofsbeleving aansloten.”

De regering regeert, de Kamer controleert, de oppositiepartijen voorop. Zo is het niet alleen in verkiezings-tijd, maar ook in coronatijd. En dus stevende 50PLUS-Kamerlid Henk Krol tijdens het laatste Kamerdebat over de ontwikkelingen rond het coronavirus gede-ci-deerd naar de microfoon met een vraag aan zorgmi-nister Hugo de Jonge. Vergiste hij zich, of klopte zijn indruk dat de informatie- en voorlichtingscampagne over de nieuwe donorwet was stopgezet?

Nadat de bewindsman zich had laten bijpraten door zijn staf luidde het antwoord bevestigend. Inderdaad, de campagne staat tijdelijk ”on hold”. Of de donorwet nog op 1 juli ingaat, zoals gepland, wordt momenteel door het ministerie verkend.

Gek genoeg liet de Tweede Kamer het er in hetzelfde debat collectief bij zitten. Voor de hand liggende vragen, bijvoorbeeld over een datum waarop de uitkomst van de verkenning bekend is dan wel over de factoren die het ministerie bij de besluitvorming zoal meeneemt, werden niet gesteld. Het was de Eerste Kamer die dinsdag op initiatief van de SGP probeerde om via schriftelijke vragen alsnog enige richting aan de beraadslaging te geven. Het resultaat: een rustige, evenwichtige brief met een verzoek om opheldering.

Een Senaatsmeerderheid van acht oppositiefracties tekende mee én de ChristenUnie als enige regerings-partij. Dat maakt direct nieuwsgierig naar de vraag waarom de handtekeningen van VVD, CDA en D66 ontbreken. Vermoedelijk valt dit niet los te zien van de laatste van de reeks vragen uit de brief: Wat betekent de huidige situatie omtrent de coronacrisis voor de haalbaarheid van de invoeringsdatum van de nieuwe donorwet?

Gevoelig? Zeker, zo zullen de drie regeringspartijen redeneren. Deze woorden kunnen immers de sugges-tie wekken dat een meerderheid van de Senaat deze vraag voor zichzelf al bevestigend beantwoord heeft en voor uitstel is. Dat kan worden uitgelegd als een stevig politiek signaal richting D66, de initiatiefnemer van de wet: eventjes dimmen, graag.

Strekking donorwet lastig uit te leggen als campagne tijdelijk wordt stilgelegd

Toch staat in dezen als het goed is niet de politieke gevoeligheid, maar de inhoud voorop. En die knelt. De doelstelling van het kabinet was immers alles op alles zetten om te voorkomen dat kwetsbare mensen de donorwet niet zouden begrijpen en buiten hun weten om onder de noemer ”geen bezwaar” geregistreerd zouden worden als orgaandonor. Is dat nog haalbaar nu de campagne noodgedwongen is opgeschort en alle aandacht op het ministerie van VWS door de corona-crisis wordt opgeëist?

Minister Van Rijn mag namens het kabinet gerust peentjes zweten om deze brief te voorzien van een antwoord dat overtuigt. Zorgvuldigheid voor alles was tot nu toe steeds de leidraad bij de behandeling van deze wet. Dat betekent op z’n minst dat de geplande invoeringsdatum van 1 juli als het goed is niet in beton is gegoten.

Uitstel dient één van de te overwogen opties te zijn.

Hoofredactie